

Hektarový příspěvek podle § 73 náhr. zák. Příslušnost k rozhodování osobují si jak nejvyšší správní soud, tak nižší stolice, na jejichž právoplatné rozhodnutí je nejvyšší soud podle plen. rozh. č. 3775 sb. n. s. vázán. Ve věci samé je judikatura nejv. správního soudu, podle níž pro rozsah příspěvku jest rozhodný den hektarového úbytku (rozh. č. 4629 A sb. Boh.), v rozporu s judikaturou nejvyššího soudu, podle níž příspěvek vyměřuje se pro běžný kalendářní rok podle stavu roku minulého, a to ještě pod předpokladem, že úbytek ohlášen do 1. ledna běžného roku (rozh. č. 6642 sb. n. s. a toto).

Ve sporu vlastníka zabraného majetku s fondem v § 73 náhr. zák. zřízeným o vrácení přeplaceného hektarového příspěvku nejvyšší soud na dovolání fondu zrušil rozsudky nižších stolic žalobě vyhovující, a to z těchto důvodů:

Co se týče nepřipustnosti pořadu práva, nelze na tu otázku více vcházeti, když obě nižší stolice připustnost pořadu práva uznaly, neboť pak jest nejvyšší soud na jejich rozhodnutí podle svého plenárního usnesení č. 3775 sb. n. s. podle § 42 odst. 3. j. n. vázán.

Ve věci samé jde o to, má-li žalovaný fond vrátiti sporný hektarový příspěvek zaplacený z půdy státem převzaté, pokud se týče ze záboru propuštěné, jak se toho žalobce domáhá s odvoláním na předpis § 73 odst. 9 náhr. zák. nové znění, podle něhož vlastníci zabraného, avšak dosud nepřevzatého majetku povinni jsou přispívat k žalovanému fondu příspěvkem 3 Kč z každého hektaru, který je splatný předem každého roku vždy dnem 1. ledna, kdežto žalovaný fond tomu odporuje s odvoláním na předpis § 13 prováděcího vládního nařízení ze dne 8. února 1923 č. 29 Sb. z. a n., podle něhož k úbytku ve výměře zabrané půdy hledí se jen tehdy, byl-li před splatností příspěvku — tedy vždy před 1. lednem toho kterého roku — fond ohlášen, kdežto na ohlášky úbytku učiněné po dni splatnosti se nehledí, k čemuž žalovaný fond dokládá, že žalobce příslušné úbytky neohlásil.

Žalobce zastával stanovisko, že prý § 13 vl. nař. č. 29/1923, pokud určuje, že na úbytky ve výměře lze vzíti zřetel pouze, budou-li přede dnem splatnosti hektarového příspěvku ohlášeny, odporuje zákonu a nemá tedy platnosti, neboť prý smí se ve smyslu zákona vztahovati jen na úbytky, nastalé ve výměře soukromými dispozicemi vlastníkovými, nikoli prý však na úbytky nastalé na základě aktů Státního pozemkového úřadu, jakými jsou propuštění ze záboru

a převzetí, a odvolává se na potvrzení tohoto svého názoru na rozhodnutí nejvyššího správního soudu ze dne 14. května 1925 č. 9949/25 (číslo sbírky Bohuslavovy A č. 4699), jež prý je zásadní.

Prvý soudce vychází z názoru, že podle cit. § 73 odst. 9 náhr. zák., podle něhož příspěvek platí se z půdy zabrané, avšak posud nepřevzaté, rozhoduje den úbytku (tedy den propuštění ze záboru, jímž půda stává se nezabranou, pokud se týče den převzetí) a nevypořádává se nikterak s předpisem § 13 cit. prov. nař., podle něhož úbytek nutno ohlásiti, takže opominutím včasné ohlášky nastává prekluse, tedy s námitkou žalovaného fondu, žalobě na vrácení neb zúčtování sporného příspěvku vyhověl, ovšem až na částku 468 Kč, kterou žalovaný fond ve výměru z 11. února 1926 uznal.

Odvolací soud dovozuje, že § 13 cit. prov. nař., zrovna tak jako prý vzhledem ke způsobu prokazování úbytku v něm nařízenému § 6 zrušeného dřívějšího prov. nař. ze dne 29. prosince 1921 č. 496 Sb. z. a n. dlužno vykládati tak, že se stanovena v něm povinnost ohlašovati úbytky nevztahuje na úbytky vzniklé disposicí Státního pozemkového úřadu, zejména tedy převzetím, a schvaluje tedy náhled prvního soudce, že tu rozhoduje den úbytku, stojí tedy na stanovisku, že opomenutí ohlášky nemá zde preklusivního účinku, a potvrdil rozsudek prvního soudce a vyhověl žalobě i co do hořejší částky 468 Kč, co do této z toho důvodu, že uznání její nestačí, když nebyla vrácena neb zúčtována.

Také náhled obou nižších soudů převzat jest z cit. rozhodnutí nejvyššího správního soudu, jak z obsahu tohoto rozhodnutí patrné, k čemuž jen doložiti dlužno, že nižší stolice, jsouce s ním v souhlase ve věci samé, rozcházejí se s ním v otázce přípustnosti pořadu práva, přisvojující si příslušnost k rozhodování, kterou si přisvojil i nejvyšší správní soud, ovšem ne v této, nýbrž v jiné stejné věci, takže konflikt arci nenastal.

Nález nejvyššího správního soudu č. 4699, jehož náhled nižší stolice přejímají, praví, že podle § 73 náhr. zák. povinnost k placení příspěvku jest vázána na vlastnictví půdy zabrané, avšak státem posud nepřevzaté, že tedy jen dokud vlastnictví takto kvalifikované trvá, trvá i povinnost příspěvku, povinnost tato že tedy pomíjí tím okamžikem, kdy půda státem byla převzata a musí tedy býti vrácen příspěvek zaplacený za dobu po převzetí. Zákon ovšem ustanovil splat-

nost příspěvku na 1. leden každého roku, ale to prý nemění ničeho na podmínkách vzniku a trvání závazku.

Předpisu § 13 cit. prov. nař., že při výměře příspěvku hledí se jen k úbytkům, jež před splatností byly ohlášeny, nelze prý se dovolávat, neboť prý předpis ten nevztahuje se na úbytky nastalé převzetím, tedy vlastním aktem Státního pozemkového úřadu, nýbrž má prý na mysli jen úbytky jiné, což prý patrně z této úvahy: »Ustanovení § 13 vlád. nař. č. 29 z r. 1923 recipováno bylo v podstatě z vlád. nař. z 29. prosince 1921 č. 496 Sb. a sice z § 6 tohoto nař. Podle tohoto předpisu vyměřoval hektarový příspěvek St. P. Ú., při čemž platilo pravidlo, že ke změnám ve výměře půdy, pokud jde o její úbytek, hleděti lze jen tehdy, bylo-li před splatností hektarového příspěvku St. P. Ú. právní listinou prokázáno, že, z kterého důvodu a které určité výměry skutečně a trvale ubylo. Při tomto způsobu, jakým stanovena byla povinnost k podávání průkazu, nelze mysliti, že by povinnost ta se vztahovala i na hlášení takových změn, které vznikly *disposicemi* St. P. Ú. *samého*, a o nichž úřad sám *bezpečnou* měl vědomost, resp. vědomost tu kdykoliv na základě svých vlastních spisů opatřiti si mohl. Nutno proto míti za to, že ustanovení ono nevztahovalo se na změny způsobené převzetím zabraného majetku státem, nýbrž jen na změny jiné, a že také nařízení č. 29 z r. 1923, jímž aktivován byl fond pro zaopatření zaměstnanců velkostatků jako samostatný právní subjekt, vyžaduje v § 13 zase jen hlášení těchto jiných změn, kdežto na »úbytky«, vzniklé tím, že během roku byla zabraná půda převzata, se nevztahuje. Nevztahuje-li se však toto nařízení vůbec na změny, o něž tu jde, netřeba zkoumati, zda a pokud kryto jest zákonem«.

Docela opačné stanovisko zaujal nejvyšší soud už v rozhodnutí č. 6642 sb. n. s. oproti nižším stolicím, hájícím už tehdaž v podstatě hořejší náhled.

S odkázáním na toto rozhodnutí sluší uvést dále toto:

Neprávem imputuje žalobce nálezu nejvyššího správního soudu, že by byl preklusivnímu předpisu § 13 cit. prov. nař. oduzkal platnost, neboť v pravdě nechal tu otázku nerozhodnoutou. Ale ovšem otázka ta rozhodnuta býti musí, ať už úbytky jiné než *disposicemi* Státního pozemkového úřadu *samého* vzniklé (že by takovou *disposicí* bylo jen převzetí, nálezu patrně tvrditi nechce a spočívá to jen na stylistickém nedopatření, když to v dalším má ten smysl) možny jsou nebo nejsou. Neboť jsou-li

možny, pak podle nálezu preklusivní předpis § 13 právě na tyto jiné úbytky se vztahuje, a musí se řešiti platnost předpisu; nejsou-li však možny a předpis přece existuje, pak právě se vztahuje na úbytky nastalé dispozicemi Státního pozemkového úřadu, jež jediné možny jsou, a musí platnost jeho řešena býti zase. Hořejší náhled upadá mimo to v odpor, když úbytky vzniklé akty Státního pozemkového úřadu samého vylučuje z preklusivního předpisu § 13 (z povinnosti ohlašovací) a zakalkulovává je tedy dnem jejich vzniku, úbytky »jiné« však pod ten předpis podřazuje, takže, je-li předpis platný, tyto by se dnem vzniku nezakalkulovávaly, nýbrž až pro příští rok a po řádné ohlášce. Jisté však je, že takovéto rozpoltnění práva ohledně úbytků, aby pro jedny platilo to a pro druhé ono, zákon nechtěl, a proto se musí platnost § 13 řešit a shledá-li se, že je platný, musí se vztahovat na obojí druh úbytků, i kdyby druh opravdu dvoji byl, jako že není.

Nějaké jiné úbytky totiž, než úbytky dispozicemi Státního pozemkového úřadu samého vzniklé nejsou vůbec možny a proto všecko rozeznávání mezi nimi a »jinými« spočívá na omylu a důsledně tedy jest také nemožno, preklusivní předpis § 13 na úbytky vzniklé akty Státního pozemkového úřadu samého nevztahovati.

Úbytek ve výměře zabrané půdy, z níž se příspěvek platí, může právě nastati jen a jen aktem Státního pozemkového úřadu, neboť nemůže vzniknouti žádným jiným aktem, než buď 1. právě převzetím v držbu Státního pozemkového úřadu, nebo 2. vyloučením ze záboru podle § 3 lit. a) záb. zák. nebo 3. propuštěním ze záboru podle § 11 záb. zák., které však, ježto vlastník má nárok na propuštění výměry 250 ha, odčítané podle předpisu zákona již a priori, přichází v úvahu jen, pokud přesahuje tuto výměru, nebo 4. ponecháním ve vlastnictví držitelově podle § 20 příděl. zák., nebo konečně 5. tím, že Státní pozemkový úřad schválí podle § 7 záb. zák. bez výhrady zcizení (odprodej) vlastníkem předsevzaté, ale to jsou všecko zcela nutně akty Státního pozemkového úřadu, neboť Státní pozemkový úřad je ad 1. přijímací stranou, ad 2., 3., 4. úřadem o vyloučení neb propuštění neb ponechání rozhodujícím (§ 7 č. 1 zák. o poz. úř., ad 2. a 3. a § 20 příděl. zák., ad 4. a ad 5. úřadem schvalujícím, § 7 záb. zák. ve znění zák. č. 108/21). Sextum non datur. Ad 1.—4. jest vědomost Státního pozemkového úřadu o úbytku na výsost zřejmá, neboť jiného aktu než úředního aktu Státního pozemkového úřadu zde ani není, ale neméně nepo-

píratelné je to i ad 5., třebaže zde podkladem je soukromoprávní zcizovací akt posavadního držitele, neboť tento akt musí býti Státnímu pozemkovému úřadu předložen s písemným návrhem na schválení a Státní pozemkový úřad musí, schválí-li jej, vydat o tom písemné úřední vyřízení, takže i o tomto úbytku vždycky z vlastních svých úředních spisů (pod jichž pojem patří i spisy obvodových úřadoven, které jsouce orgány Státního pozemkového úřadu, jsou jeho částí, jak k čl. I. č. 1 zák. č. 225/21 o obv. úř. doložiti sluší), Státní pozemkový úřad musí vědět. Ovšem je možno, že vlastník odprodá nebo jinak zcizí část zabrané půdy bez schválení Státního pozemkového úřadu, buď že mu disposici tu k schválení ani nepředloží, anebo že ji provede přes to, že mu schválení bylo odepřeno; avšak v tom případě žádný úbytek nenastává, neboť zcizená půda přes to zůstává ve svazku zabranosti, neboť takové neschválené zcizení je nicotné, ničí, neexistující, jak zákon (§ 7 zák. nové znění) výslovně stanoví, pročez když zcizení to svazek zabranosti neruší a úbytek nenastává, jest všecko ohlašování jeho bezpředmětné, protože zcizená výměra pořád zabranou zůstává a musí se z ní příspěvek tedy platit, i kdyby neplatné zcizení stokrát ohlášeno bylo. To všecko stručně, ale dostatečně bylo vytčeno už v zdejším rozh. č. 6642 sb. n. s.

V tom tedy záleží stěžejní chyba nálezu a na něm spočívajícího náhledu odvolacího soudu, že nevyšetřoval akty, jimiž to k úbytku platně dojíti může a předpokládá výslovně i úbytky »jiné«, t. j. takové, jež Státní pozemkový úřad sám nepřivodil a tudíž o nich vědomosti míti nemusí nebo dokonce ani nemůže, kdežto takových úbytků naprosto není. Proto tedy předpis § 13 prov. nař., žádající ohlášku úbytků, vztahuje se nutně na všechny úbytky, ježto všechny jsou stejné povahy, právě té totiž, že nutně mohou býti přivoděny jen aktem Státního pozemkového úřadu sama.

Ale ovšem že tento předpis § 13 prov. nař. plně platí (§ 102 úst. list.) neboť zákonu neodporuje, nýbrž je s ním v nejlepší shodě.

Zákon totiž stanoví, že příspěvek je splatný předem každého roku vždy dnem 1. ledna. Tím je řečeno vše. Především zcela jasně to, že na úbytky nastalé teprve během tohoto roku nemá se bráti pražádného zřetele, neboť rozhodovati může jen stav daný v den splatnosti, tedy v den 1. ledna. Jestliže tedy praví nález a s ním prvý soudce, že rozhodný je den nasta-

lého úbytku, tedy to neodpovídá ani znění ani duchu zákona. Je-li příspěvek splatný dne 1. ledna pro rok dnem tím začínající a vyměřuje se podle stavu tohoto dne, tedy není tu místa pro respektování úbytků nastalých během začatého roku, nejen z příčiny úmyslu zákona, nýbrž i z důvodů formálního práva. Příspěvek bude na př. v lednu vyměřen podle stavu 1. ledna, vyměření vejde v právní moc, pak ale v květnu nebo v říjnu nastane úbytek, a tu by se mělo toto právoplatné měření rušiti, odvolávati? Zákon neřekl, že se to má dělati, tím méně, jak se to má dělati. Nelze se tedy do zákonodárce domýšleti, že by byl chtěl zavésti něco tak právní technice odporujícího, spíše jasno, že předpisem anticipační splatnosti chtěl vyloučiti z kalkulu úbytky teprve během poplatného roku nastávající. Je zřejmo, že podle úmyslu zákona má se věc tak, že příspěvek platí se sice za běžný rok, avšak podle stavu roku minulého. Už tu máme jiné analogické a tudíž precedenční případy, tak na př. daň z příjmu vyměřovala se posud, jak obecně známo, za rok běžný také podle stavu roku minulého, podle něhož se sestavovala fasse na př. pro rok 1926 podle stavu roku 1925, a v našem případě jest tento postup velmi důvodný proto, že je to vlastně poplatek z užívání zabrané půdy, kterou by byl vlastník měl odevzdati hned v den záboru, kterou ale Státní pozemkový úřad pro technickou nemožnost převzítí může až později. Zábor stihl půdu už dnem 24. dubna 1919 a měl by se byl příspěvek tedy platit už za ten rok pro rata temporis, avšak § 73 náhr. zák., jenž jej předpisuje, nemohl pro jiné práce zákonodárné vydán býti dříve než až 12. května 1920 tedy více než po roce, a proveden teprve nařízením ze 17. září 1920 č. 536: ačkoli mohl tedy zákon dáti příspěvek platiti hned za rok 1919 kvotou poměrnou k době, po kterou zábor už v tom roce půdu tížil, naložil s ní přece mírněji, stanoviv v odst. 7. § 73 náhr. zák., že první příspěvek platí pro rok 1920 a splatný je 1. července 1920 (zákon vyšel 12. května 1920), tedy dříve než prováděcí nařízení vydáno, další příspěvky však že jsou splatny vždy 1. ledna předem (odstavec 6.).

Podle znění, úmyslu a ducha zákona není tedy rozhodný den úbytku, jak opačný náhled míní, nýbrž vždy 1. leden, z toho pak plyne už samo sebou, že na úbytky teprve po 1. lednu nastalé neběže se pro ten rok zřetelle. Že však prováděcí nařízení bylo oprávněno předepsati vlastníku půdy povinnost ohlásiti úbytky, chce-li, aby

byly odečteny, o tom nemůže býti nejmenší pochyby, neboť to patří jen k podrobnostem, k nimž zákon v posledním odstavci § 73 n. zn. vládu zmocnil. Třeba by totiž byl úřad (dřív Státní pozemkový úřad, nyní fond) mohl úbytky také sám vyšetřiti, jevílo se to z důvodů technických mnohem vhodnější, břímě toto přesunouti na vlastníky půdy potud, aby úřadu poskytl aspoň přesně ohraničený základ pro šetření, neboť úřad pak omezí se na úbytky ohlášené, kdežto bez ohlášky by se jeho šetření rozplývalo v bezmezné neurčitosti. I k té otázce odkazuje se na vývody zdejšího hořejšího rozhodnutí č. 6642 sb. n. s., ale bude osvětlena v jiném směru ještě níže. Také tu máme už analogickou precedenci. § 16 záb. zák. nařídil, že veliký majetek pozemkový jest vyšetřiti, a mohl ovšem Státní pozemkový úřad učiniti to sám, ježto potřebná data byla v pozemkových knihách a berních držežnostních zápisech obsažena, nicméně i tu nařízení prováděcí č. 61/20 uložilo vlastníkům půdy povinnost soupisu, t. j. ohlášky a nebylo ještě tvrzeno, že by to bylo contra legem, vždyť to slouží právě naopak k účelnějšímu a rychlejšímu provedení zákona. Tak i povinnost ohlášky úbytku v § 13 cit. nař. vlastníku uložena k tomu slouží a jest proto v nejlepším způsobu práva secundum legem.

Ale měla-li ohláška úbytků míti praktický účel, musel pro ni předepsán býti určitý termín, neboť musí se státi včas před tím, než se má příspěvek vyměřovat, a měla-li povinnost ohlášky býti účinnou, musila na její zanedbání položena býti sankce, sice by se stala illusorní, kdyby zanedbání bylo bez-trestné. Proto bylo odůvodněno v duchu zákona i další ustanovení § 13 prov. nař., že bude vzat zřetel jen na úbytky ohlášené před splatností příspěvku, t. j. před 1. lednem každého roku, v němž se příspěvek vyměřuje; a že tedy na úbytky ohlášené po 1. lednu nevezme se pro ten rok zřetele, což jest prekluse, položená jako sankce na opominutí neb zmeškání ohlášky, tedy opět norma secundum legem. To všecko tedy je in nuce obsaženo již v předpisu zákona, že příspěvek splatný je vždy 1. ledna ročně předem.

Věc je tedy jasná, ale vyličení genetického vývoje nynější normy § 13 nař., který také v nálezu a v rozhodnutí odvolacího soudu do nepravého světla postaven jest, ještě ji dotvrdí.

a) Prov. nař. z 29. prosince 1921 č. 496 Sb., nyní zrušené, stanovilo v § 6, že příspěvek předpisuje Státní pozemkový úřad podle soupisu zabraného majetku a ohlášek změn po soupisu nastalých, a dále, že k úbytkům hledí se jen tehdy, by-

ly-li před splatností příspěvku (1. ledna každého roku) Státnímu pozemkovému úřadu právní listinou prokázány.

b) Nynější prov. nař. ze dne 8. února 1923 č. 29 Sb. z. a n. předpisuje oproti tomu v § 13, že příspěvek předpisuje fond sám (ne tedy více Státní pozemkový úřad) podle soupisu a změn po něm nastalých, a dále, že k úbytkům hledí se jen tehdy, byly-li před splatností příspěvku (1. ledna každého roku) fondu »sděleny«, tedy pouze ohlášeny (ne tedy jako dřív »právní listinou prokázány«) a ohlášené úbytky že potvrdí fond Státní pozemkový úřad.

Uložena-li povinnost ohlášky vlastníku ad a), kde vyměřoval příspěvek Státní pozemkový úřad, jenž o všech úbytcích, jak shora vyloženo, byl by se přesvědčiti mohl ze svých úředních aktů, tím více musila uložena býti ad b), kde ho vyměřuje fond, ienž jest samostatnou právníčkou osobností a v jehož aktech úbytky patrný nejsou.

Žádal-li předpis ad a) průkaz úbytku »právní listinou« tedy to nemělo ten smysl, jak se opačný náhled domnívá, že by se povinnost ohlášky byla vztahovala jen na »jiné« úbytky než úbytky dispozicí Státního pozemkového úřadu samého nastalé (neboť víme již, že takových »jiných« úbytků vůbec není) a že by tedy právě proto, že tyto »jiné« úbytky nejsou Státnímu pozemkovému úřadu známy, měly mu býti prokázány »právní listinou«, a jest proto i další důsledek náhledem tím z toho pro nynější stav ad b) dovozovaný právně mylný: nýbrž důvod, proč předpis ukládal vlastníku průkaz právní listinou, je ten, že vlastník o každém úbytku musí míti v rukách právní listinu a to dokonce v originále, t. j. vyhotovení jednoho z těch pěti právních rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, které shora pod č. 1.—5. uvedeny jsou a jedině úbytek platně zakládati mohou, že to tedy vlastníku nebude dělati pražádných obtíží, aby tyto listiny předložil, kdežto Státní pozemkový úřad by je teprv z různých aktů pracně musil shledávati.

Ale došlo se ke zkušenosti, že vlastník také nemá třeba vždy originál po ruce, a že přece není zrovna dokladů těch potřeba, nýbrž že stačí pouhá ohláška, a proto nový předpis ad b) se spokojil s pouhou ohláškou a uložil fondu, aby si ohlášené úbytky dal potvrditi od Státního pozemkového úřadu, zda jsou pravdivě a správně udány. Když ovšem v ohlášce musí u každého úbytku, jak předpis nařizuje, udán býti právní důvod jeho, tedy jeden z oněch hořejších pod 1.—5. uvedených, jakož i výměra, bude ovšem Státnímu pozem-

kovému úřadu už lehký, aby podle citovaných v něm svých rozhodnutí příslušné úřední spisy své vyhledal a uvedené úbytky potvrdil nebo opravil neb vyvrátil.

Ale z této povinnosti Státního pozemkového úřadu potvrditi úbytky, plyne jasně, že i nařízení si je dobře vědomo, že Státní pozemkový úřad všechny úbytky ve svých aktech dokumentovány míti musí, a byl by už sám tento předpis měl stačiti, aby se neujalo domnění potíraného zde náhledu, že tu mohou býti úbytky, o nichž Státní pozemkový úřad věděti nemůže.

Zbývá jen ještě vyložiti předpis § 14 nař. ad b) — dřív § 7 ad a) — že přeplacené příspěvky zaúčtuje fond na příští povinnost, po případě vrátí bez úroků. Když nařízení předpokládá »přeplacené« příspěvky, tedy by se zdálo, že to svědčí pro názor shora zavržený a vyvrácený, že když v lednu byly příspěvky právoplatně vyměřeny a pak nastane během roku na př. v srpnu úbytek, je příspěvek z úbytku za dobu od srpna do konce roku přeplacen a musí se vrátit. Avšak to není to přeplacení, jež se zde myslí, nýbrž jiné.

§ 14 ad b) před tím totiž předpisuje a § 7 ad a) předpisoval, že k splatnosti příspěvku není třeba, aby doručen byl platební rozkaz, na to mluví právě o onom vrácení přeplacených příspěvků, a pokračuje, že příspěvky včas nezaplacené, vymáhají se exekucí, při čemž exekuční titul tvoří »výkaz nedoplatků« — ne tedy platební rozkaz. S tím souvisí i předpis § 15, že fond sestaví podle dosavadních povinností pro příští správní rok rozpočet, z něhož musí býti mimo jiné patrno, jaké a si příjmy bude míti na příspěvcích.

Z toho všeho vychází, že nařízení si to představuje takto: Příspěvek je splatný 1. ledna předem, ale ještě není vyměřen, neboť se vyměřuje až na základě ohlášek, jež mají termín právě také do 1. ledna, proto se věc zatím provádí na základě »dosavadní«, t. j. loňské povinnosti (udělá se proto jen přibližný rozpočet), vlastníci mají zatím platit totéž jako vloni, a když neplatí, vymáhá se to na nich exekučně na základě výkazů nedoplatků, a tak je vše hotovo na př. do konce března. Ale v mezičase vypracovány platební rozkazy, nabyly právní moci a z těch se objevuje stav skutečný a definitivní, v němž zakalkulovány řádně ohlášené loňské úbytky, definitivní cifra je tedy menší a fond musí přeplatky, vybrané zatím na základě loňské povinnosti vrátit.

Výsledek je tedy tento: Úbytky během kalendářního roku nastalé neodpočítávají se pro tento rok vůbec, pro příští rok však jen tehdy, byly-li do jeho 1. ledna — tedy do konce roku, v němž se sběhly — ohlášeny, kdežto náhled odpůrců je odpočítává a to hned dnem vzniku a nutí tedy fond vraceti i příspěvky právoplatně již vyměřené.

Nastává tedy otázka, byly-li úbytky v tomto případě řádně ohlášeny, což fond popřel (1. 8. p. v. shora), načež žalobce se vyjádřil (1. 13), že prý to nejlépe vyplývá z námitek proti předpisu příspěvku dne 7. ledna 1926 č. j. 2763 S. P. Ú. podaných, že a jak skutečně úbytky ve výměře oznámil, avšak v těchto námitkách v opisu dne 9. ledna 1926 pod č. ř. 6 předložených jen se tvrdí, že správa jeho velkostatku oznámila ty a ty úbytky, což ovšem není žádný důkaz.

Je tedy třeba, aby žalující uvedl, že a které úbytky, o něž v sporu jde, skutečně a včas řádně oznámil, a aby se o tom, bude-li i to ještě popřeno, provedly důkazy.

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 31. srpna 1927 č. j. Rv I 174/27-1. A. H—k.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

Prof. Dr. František Čáda: **Československá literatura právnická a státovědecká v letech 1926—1927.** Vydali Bursík & Kohout. V Praze 1928.

Autor soupisu právnické a státovědecké literatury, o němž bylo referováno v Právniku 1926, str. 673-4, vydává doplněk pro léta 1926—1927. Úvodem slibuje vydávati podobný soupis rok co rok za rok právě minulý. Letošní soupis obsahuje též publikace z prvních měsíců r. 1928. Jest zaznamenána pouze produkce knižní, rozpisy článků významnějších časopisů byly ponechány do souborného soupisu, který by vyšel každých pět let. Československá literatura je tentokrát chápána teritoriálně, takže byla do soupisu zařazena i produkce německá, maďarská a j. Jako doplněk dřívějších soupisů, jichž formální úpravu publikace podržuje, zasluhuje příručka pozornosti právnické veřejnosti.

ř.

Z ČASOPISŮ. Časopis pro právní a státní vědu. Ročník XI. Číslo V. Dr. Fr. Brychta: Šedesát let Dra Fr. Vážného, II. presidenta Nejv. soudu. — Dr. Adolf Procházka: O pravém a nepravém zpětném působení zákonů. — VI. r. Josef Novák: Reforma politické správy a praxe.